

De Minister van Justitie
De heer dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum 18 mei 2010
betreft Europese voorstellen tolken - en vertalers
Uw kenmerk 145156.03u

Geachte heer Hirsch Ballin,

De vaste commissie voor de JBZ-Raad heeft zich in haar vergaderingen van 23 maart, 20 april en 11 mei 2010 gebogen over twee Europese voorstellen op het gebied van het recht op tolken en vertaaldiensten in strafprocedures. Met betrekking tot dit onderwerp zijn momenteel een lidstaatinitiatief en een voorstel van de Europese Commissie aanhangig.¹ De commissie leest in artikel 3 van het lidstaatinitiatief dat in bepaalde gevallen in plaats van een schriftelijke vertaling een mondelinge vertaling of een mondelinge samenvatting van processtukken kan worden verstrekt, mits dat het eerlijke verloop van de procedure onverlet laat. Het Commissievoorstel kent een dergelijke bepaling niet. In het BNC-fiche bij het lidstaatinitiatief geeft de regering aan dat zij met de voorliggende tekst van het voorstel kan instemmen. Vervolgens stelt zij: "Het is echter van belang dat de mogelijkheid die de huidige tekst van het initiatief biedt om in plaats van schriftelijke vertalingen van processtukken te volstaan met mondelinge vertaling of samenvatting van processtukken, voor zover het recht op een eerlijk proces daardoor niet wordt aangetast, behouden blijft." Betekent dit dat de regering de tekst van het voorgestelde artikel 3 zo leest, dat een mondelinge vertaling regel zal zijn omdat in het Nederlandse rechtsbestel het recht op een eerlijk proces altijd is gegarandeerd? Of leest de regering deze tekst zo, dat in elk individueel geval zal worden afgewogen of kan worden volstaan met mondelinge vertaling?

De leden van de fracties van GroenLinks en de PvdA willen voorts graag van de regering een nadere onderbouwing van haar bezwaren tegen het Commissievoorstel. De regering is van mening dat de Commissie te ver gaat in haar eisen ten aanzien van de te vertalen stukken. Toch stelt de Commissie voor om, als de documentatie van essentiële stukken te omvangrijk is, de vertaling te beperken tot de 'relevante passages'. In welk opzicht gaat dit voorstel van de Commissie de regering toch te ver?

De Commissie eist zoals gezegd een schriftelijke vertaling, terwijl het lidstateninitiatief de mogelijkheid biedt om te volstaan met een mondelinge vertaling, mits dit het recht op een eerlijk proces niet ondermijnt. De leden van de fracties van GroenLinks en de PvdA hebben begrip voor

¹ Dossiers E100011a en E100011b op www.europapoort.nl

datum 18 mei 2010

blad 2

het voorstel van de Commissie, omdat een schriftelijke vertaling voor een verdachte van groot belang kan zijn bij de voorbereiding van zijn verdediging. Zeker in complexe of omvangrijke zaken zal het voor een verdachte erg moeilijk zijn om alle aspecten die hem worden tegengeworpen in één keer te bevatten en te onthouden bij de voorlezing van een vertaling. Bij een schriftelijke vertaling kan de verdachte de essentiële stukken in alle rust doornemen op verschillende aspecten en zo zijn verdediging grondig voorbereiden. Ook een advocaat is grotendeels afhankelijk van de informatie die de verdachte kan verstrekken over het feitenrelaas, om adequaat te kunnen reageren op verslagen van verhoren, getuigenverhoren of observaties. Kan de regering ingaan op deze argumenten, en aangeven op welke wijze het belang van de grondige voorbereiding toch in acht kan worden genomen zonder schriftelijke vertaling?

De regering is – gelet op haar steun voor het lidstaatinitiatief – van mening dat er aan het afzien van een vertaling door een verdachte niet een consultatie van de rechtshulpverlener vooraf hoeft te gaan. In tegenstelling tot het Commissievoorstel bevat het lidstaatinitiatief immers niet een bepaling waarin een dergelijke consultatie verplicht wordt gesteld. De leden van de fracties van GroenLinks en de PvdA menen dat het afzien van zo'n essentieel recht niet zonder advies van de advocaat kan, zeker omdat een goede verdediging door de advocaat afhankelijk is van de vertaling ten behoeve van de feitenreconstructie voor de verdachte. Het is mogelijk dat een verdachte, zeker als hij voor het eerst in aanraking is gekomen met het strafrecht, niet van dit belang is doordrongen. Hoe meent de regering dit probleem op te lossen, als juridisch advies niet als een vereiste wordt opgenomen? Is ze bereid zich in te spannen om te bewerkstelligen dat opgenomen wordt dat een advocaat dit recht later alsnog kan invoeren?

De commissie kijkt met belangstelling uit naar de antwoorden van de regering.

Hoogachtend,

M.J.M. Kox,

Voorzitter van de vaste commissie voor de JBZ-Raad